

Toekomstbestendige lokale economie - bedrijven voorbereid op morgen

Bedrijven - Factsheet Circulair voor Gemeenten

Lokale bedrijven die circulair werken, verminderen hun afhankelijkheid van externe grondstoffen en verlagen druk op het milieu. Ze spelen in op aankomende wetgeving en versterken de regionale economie. Door deze bedrijven te steunen, vergroten we de strategische autonomie van de regio en verlagen we bovendien de milieu impact. Dat is werken aan een veerkrachtige, duurzame regio zonder afhankelijkheid met toekomstbestendige bedrijven.

Waarom relevant?

- **Gemeentelijke kerntaak onder druk:** Economische ontwikkeling en werkgelegenheid zijn kerntaken van gemeenten. De circulaire transitie raakt juist het lokale mkb en bedrijventerreinen – de plekken waar veel banen, innovatie en bedrijvigheid samenkomen. Zonder actieve betrokkenheid van gemeenten dreigt achterstand in deze omslag.
- **Nieuwe Europese spelregels:** Wetgeving zoals CSRD, ESPR, CSDDD en UPV's verandert hoe bedrijven produceren, inkopen en rapporteren. Dat raakt niet alleen grote ondernemingen, maar ook lokale toeleveranciers. Gemeenten die bedrijven nu helpen om aan deze regels te voldoen, voorkomen economische schade en versterken de concurrentiekracht van hun regio.
- **Druk op ruimte en vestigingsklimaat:** Circulaire bedrijvigheid vraagt om andere functies, ook op bedrijventerreinen. Denk aan opslag, demontage en retourlogistiek. Inmiddels heeft [15% van de ruimtevraag](#) direct te maken met circulaire activiteiten. Gemeenten moeten nu keuzes maken over ruimte, planning en herstructurering om te voorkomen dat bedrijven straks geen plek meer vinden.
- **Kans om richting te geven:** Door bedrijven te ondersteunen bij deze transitie bouwen gemeenten aan een toekomstbestendige economie met meer leveringszekerheid, lokale banen en minder afhankelijkheid van schaarse grondstoffen. Dit vraagt bestuurlijke visie en een integrale aanpak. Zoek actief de samenwerking op met collega's van economie, ruimtelijke ordening, duurzaamheid en grondstoffenbeleid. Wanneer deze domeinen gezamenlijk optrekken, krijgen ondernemers één helder verhaal en ontstaat er echte versnelling.

Wat kun je als gemeente doen?

1. Maak circulariteit in de gemeente of regio zichtbaar

Alles wat aandacht krijgt, groeit. Breng lokale voorbeelden en ondernemers in beeld die al circulair werken. Ondernemers leren het liefst van andere ondernemers, dat wekt vertrouwen en inspireert anderen om mee te doen. Werk samen met ondernemersverenigingen en organiseer korte inspiratiesessies of bedrijfsbezoeken. Geef circulaire ondernemers letterlijk een podium via lokale media of evenementen.

Voorbeelden:

- **Alphen aan den Rijn** zet met de [Groene Pluim](#) bedrijven in de schijnwerpers die uitblinken in duurzaam ondernemen.
- **Rotterdam** maakt [circulaire initiatieven](#) in de stad zichtbaar via een wegwijzer en kaart op de website.

2. Stimuleer de markt met circulaire inkoop

Gebruik je inkoopkracht om de markt te veranderen. Door circulaire eisen te stellen bij aanbestedingen en inkooptrajecten geef je het goede voorbeeld en creëer je vraag naar producten en diensten die bijdragen aan een toekomstbestendige economie. Zo maak je van beleid direct praktijk en stimuleer je lokale bedrijven om te vernieuwen.

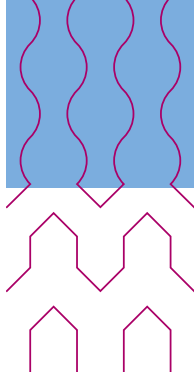
Voorbeelden:

- **Diverse Zuid-Hollandse gemeenten** werken via de [Green Deal Circulair Inkopen](#) samen aan marktdialogen en kennisuitwisseling, zodat meer bedrijven circulair kunnen aanbesteden en leveren.
- **Leiden** past de [MVI-criteriatool van PIANOo](#) toe om circulariteit structureel mee te nemen in alle inkooptrajecten.

3. Stuur op circulaire bedrijvigheid

Gebruik je ruimtelijke en economische instrumenten om circulaire bedrijven de ruimte te geven. Leg in beleid en plannen vast dat circulariteit meetelt bij vestiging, herstructurering en innovatie. Zo maak je van bedrijventerreinen plekken waar toekomstbestendige bedrijven kunnen groeien en samenwerken aan slimme ketens.

Voorbeelden:

- **Lansingerland** weegt circulariteit mee in haar [vestigings- en innovatiebeleid](#). Bedrijven die bijdragen aan een duurzame economie krijgen voorrang bij nieuwe ontwikkelingen.
- Op het **Bedrijvenpark Ambachtsezoom** in **Hendrik-Ido-Ambacht** zijn alle kavels bestemd voor [duurzame en circulaire bedrijven](#). Hier wordt gewerkt met herbruikbare materialen, gedeelde energievoorzieningen en collectief afvalbeheer.

4. Begin klein met vouchers en pilots

Start laagdrempelige programma's met vouchers of micro-subsidies om ondernemers een zetje in de goede richting te geven. Zo kunnen ondernemers experimenteren met circulaire ideeën zonder groot risico. Dit levert snel zichtbare voorbeelden op en geeft inzicht in de behoeften van het mkb. Denk aan een gezamenlijke reststroom-hub, circulaire scans of pilots waarin bedrijven materialen hergebruiken of ketensamenwerking verkennen.

Voorbeelden:

- In de **Duin- en Bollenstreek** krijgen bedrijven via een [circulair versnellingsprogramma](#) en een volwassenheidsmeting inzicht in hun kansen en grondstofstromen.
- **Waddinxveen** bouwt via het [Kennisplatform Circulaire Maakindustrie](#) aan concrete samenwerkingen tussen lokale maakbedrijven.
- **Nissewaard** richtte een [Circulair Centrum](#) op waar ondernemers en inwoners leren hoe materialen opnieuw te gebruiken.
- In de **Hoeksche Waard** werken bedrijven samen aan [circulaire ketens](#) voor hoogwaardig hergebruik in bouw en infra, op initiatief van de gemeente.

Handige Links & Tools:

- Provinciale ondersteuning (Provincie Zuid-Holland):
 - [Lerend Netwerk Circulaire Bedrijventerreinen](#)
 - MKB dienstverleningsnetwerk
 - [Circulair Loket Zuid-Holland](#)
- [PIANOo](#)
 - MVOI
 - [mvi-criteriatool](#)
- [Versnellingshuis Nederland Circulair](#)
- [Tools, kennispactijen en voorbeelden uit gemeenten op Bedrijven pagina van De Verschilmakers](#)

Contactpersoon:

Pascal van Dam (pe.van.dam@pzh.nl)